

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Ausseminister. Domat wär d'Diskussioun zu dësem Projet ofgeschloss.

Mir hunn elo iwwert dräi Projekte geschwat. Ech géing mengen, datt mer awer elo fir d'ëischt iwwert deen hei ofstëmmen. Da si mer also erëm bei Thailand. An ech wëllt dëse Projet dann zum Vott stellen, also de Projet de loi 8285, den Text aus dem Document parlementaire 8285³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8285 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

Dësen Text huet 58 Jo-Stëmmen kritt bei kenger Nee-Stëmm an 2 Abstentionen. Den Text ass also mat 58 Jo-Stëmmen bei 2 Enthaltungen ugehoill.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener (par Mme Taina Bofferding), M. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par M. Dan Biancalana);

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos (par M. Tom Weidig) et M. Tom Weidig;

MM. François Bausch, Meris Sehic, Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori (par M. Sven Clement).

Se sont abstenus: MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

11. 8288 – Projet de loi portant approbation de l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le Gouvernement de la Malaisie, d'autre part, fait à Bruxelles, le 14 décembre 2022

An da gi mer dem Rapporteur, dem Här Gusty Graas, d'Wuert, fir op de Projet 8288, also d'Ëmsetzung vun engem globalen Accord cadre, wat d'Partnerschaft an d'Kooperatioun tëscht der EU an hire Memberstaaten a Malaysia ugeet, anzegoen. Här Graas.

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Merci, Här President. Effektiv huet dee Projet hei gewësse Parallele mat deem virdrun iwwer Thailand, mee

trotzdem gëtt et awer verschidden Nuancen. Do-wéinst wollt ech awer nach eng Kéier kuerz och op deen heite Projet agoen.

Och Malaysia – ech mengen, den Ausseminister huet dat hei scho richteg ënnerstrach – ass awer trotzdem ganz wichteg fir eis. Et ass iwwregens déi véiertgréisste Wirtschaftsmuecht am ASEAN. Den ASEAN ass fir eis awer ekonomesch ganz interessant – net nëmmen ekonomesch, gekuckt, mee virun allem awer och fir d'Zukunft. De PIB huet sech do am Joer 2023 op 412 Milliarden Dollar belaf. Et däreft een och net vergiessen, datt Malaysia eent vun deene weëne Länner war am asiatesche Raum, wat relativ gutt duerch d'Covidkris komm war. A Malaysia huet zum Beispill awer och duerch d'Produktioun vu Plastikhandschen der internationaler Communautéit do ganz vill gehollef.

Da muss een och wëssen, datt d'EU de fënneften Handelspartner vu Malaysia ass no China, Singapur, Südkorea an de Vereenegte Staaten. An 90 % vun den EU-Exportatiounen, dat sinn u sech elektresch Ekipementen a Maschinnen. A Malaysia ass u sech och den 20. Handelspartner vun der Europäescher Unioun.

Et ass och scho virdrun hei gesot ginn: Mir hunn zënter 2007 eng Ambassade zu Bangkok, déi da Malaysia mat couvriert. An den Ausseminister huet jo elo hei eng daitlech Ausso gemaach, datt seng Iwwerleeungen an déi Richtung ginn, fir, wéi gesot, d'Ambassade zu Bangkok an deem Sënn nach ze verstärken, well eeben do eng ganz Rei Länner mat couvriert ginn. Mir hunn och e Consul honoraire do. Dann, zënter 2020 hu mer en éischte Conseiller du commerce extérieur zu Kuala Lumpur.

Déi zwee Länner hunn allerdéngs – esou kann ee roueg hei soen – gutt Relatiounen. Den Echange mat Malaysia war 111 Milliounen Euro am Joer 2021. Verschidden Entreprisé vu Lëtzebuerg sinn och do present, zum Beispill Cargolux erëm, ArcelorMittal, United Caps an och Rotarex.

Bon, wat steet elo an deem Accord hei? Wéi gesot, et ass och een, dee mat ASEAN-Länner – ech hunn déi aner virdru schon opgezielt – ënnerschriwwen ginn ass. Erlaabt mer vläicht, op e puer Domänen hei anzegoen, wéi den Ëmweltschutz, wéi d'Energie, d'Educatioun, d'Santé, Drogenhandel, Kultur, Korruptioun, Lutte géint d'Kriminalitéit. An dat ass awer ganz wichteg. Op Basis dovunner kann een awer och dann d'Zesummenaarbecht mat Malaysia ouni Zweifel verbesseren.

Da gëtt et och hei e Comité mixte, deen engersäits als Missioun huet, fir d'Ëmsetzung vum Accord ze iwwerwaachen, op där anerer Säit awer och Recommandatiounen auszesprechen, wéi d'Objektiver vun deem Accord nach kënne besser erreecht ginn.

Deen Accord hei huet zéng Titren, an och hei wëll ech nach eng Kéier op den Artikel 53 hiweisen. Dat ass deen, deen d'Differenze géing regléieren. E leeft och fir fënnf Joer a gëtt fir ee Joer verlängert, wann net, wéi gesot, eng Partei e sechs Méint virum Oflaaf kënnegt.

Nach e ganz kuerzt d'Wuert zu den Aarbechten an der Kommissioun. De Projet de loi gouf den 28. Juli 2023 deposéiert. D'Chambre de Commerce huet den Avis den 9. Oktober 2023 erausginn. Déi ware ganz d'accord mam Projet de loi. De Conseil d'État huet säin Avis den 10. Oktober 2023 ginn. Do war och keng Oppositioun. De 26. Februar 2024 gouf de President vun der aussepolitesser Kommissioun als Rapporteur genannt. De 15. Abrëll ass en eestëmmeg ugehoill ginn.

Ech bréngen och d'Zoustëmmung vun der DP a géing Iech dann och bidden, dësem Accord zoustëmmen. Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci dem Rapporteur fir säi schrëftlechen a säi mündlechen Rapport.

Vu datt déi meescht Leit elo scho bei deem Projet virdrun hir Intention-de-voté fir déi zwee Projeten duerno deklaréiert hunn, wollt ech froen, ob nach ee wëll d'Wuert hei huelen. Den Här Hansen.

Discussion générale

M. Christophe Hansen (CSV) | Jo, ganz kuerz, Här President. Ech wëll just d'Remark maachen: Et ass e bëssen duercherneen, well effektiv d'Leit hei d'Saachen alleguerter schon ofratteren. Ech mengen, dat ass net am Interêt vun der Saach, well effektiv, e Partenariat mat ASEAN-Länner ass net dat selwecht wéi en Handelsaccord, wat eppes ganz aneres ass, mat engem latäinamerikanesche Land. Dofir géif ech proposéieren, datt mer an Zukunft déi Saachen eenzel behalen, quitte datt dann ee vläicht bei eppes näischt seet, mee dann ass dat ëmmer méi coordonéiert an dat erlaabt och dem Här Minister, mengen ech, méi prezis dee Moment op d'Saachen ze äntweren.

Meng Justifikatioun, firwat mer derfir stëmmen, ass déi selwecht, wéi déi, déi ech scho virdru gesot hat: Et ass wichteg, datt mer Partneriaten hunn, fir op deene multilaterale Plattformen besser kënne mateneen zesummeschaffen. An ech ginn den Accord fir d'CSV.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Hansen. Ass nach eng aner Wuertmeldung do?

(Négation)

Dat ass net de Fall. Och net vun der Regierung, gesinn ech. Dir hat och virdru schon doriwwer geschwat. Da si mer um Schluss vun der Diskussioun iwwert dëse Projet ukomm.

An da géing ech och deen zum Vott stellen. Et geet also ëm de Projet de loi 8288. Den Text steet am Document parlementaire 8288³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8288 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. E klengen Effort beim Vote par procuration, da geet dat.

(Hilarité)

Voilà, villmools merci. An da schléissen ech de Vott of.

58 Jo-Stëmmen bei 2 Abstentionen. Dëse Projet de loi ass also ugehoill mat 58 Jo-Stëmmen bei 2 Abstentionen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

Mme Barbara Agostino (par M. André Bauler), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener (par M. Georges Engel), M. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mme Claire Delcourt (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par M. Dan Biancalana);

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos (par M. Tom Weidig) et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori (par M. Sven Clement).

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

12. 8306 – Projet de loi portant approbation du Protocole d'adhésion à l'accord commercial entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la Colombie et le Pérou, d'autre part, en vue de tenir compte de l'adhésion de l'Équateur, fait à Bruxelles, le 11 novembre 2016

An da komme mer elo zu dem Projet de loi 8306, der Ratifizierung vun engem Handelsabkommensprotokoll, engersäits tëschent der EU an hire Memberstaaten, an anerersäits tëschent Kolumbien an dem Peru, fir dem Bättrëtt vum Ecuador Rechnung ze droen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgehalten. De Basismodell kennt Der. An do ginn ech direkt dem Rapporteur d'Wuert a kucken, wie sech duerno nach dozou mell. Här Graas, et ass un Iech.

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Merci, Här President. Effektiv, hei geet et ëm en Accord commercial zwëschen der Europäescher Unioun an hire Memberen natierlech op där enger Säit, op där anerer Säit Kolumbien a Peru. Op där anerer Säit wëllt awer elo och Ecuador deem Accord commercial bäitrieden. Den 19. Januar 2009 hat de Conseil am Fong geholl d'Kommissioun autoriséiert, fir diesen Accord commercial mat der Ande-Gemeinschaft, esou gëtt déi genannt, auszuhandelen. Dat ass eng Gemeinschaft, déi 1997 vu véier Länner gegrënnt gouf, an zwar Bolivien, Ecuador, Kolumbien a Peru.

De 26. Juni 2012 hat d'EU schonn en Accord mat Kolumbien a Peru ënnerschriwwen. Zënter dem 1. Mäerz 2013 ass dee mat Peru provisoresch a Kraaft an zënter dem 1. August 2013 dee mat Kolumbien.

Den Artikel 329 gesäit Dispositiounen vir, wéi am Fong geholl och aner Länner kënnen deem Accord bäitrieden. De 17. Juli 2014 kounn dunn e Protocole d'adhésion mam Ecuador an den 8. Februar 2016 huet de Komitee „Commerce“, deem am Kader vun deem Accord hei mat Kolumbien a Peru kreéiert gouf, dese Protokoll guttgeheescht. Bolivien kann u sech och elo, wéi gesot, eng Demande maachen, fir deem Accord nach bäizetrieden.

Et ass en Accord mixte, dat heescht also, e muss och vu sämtlechen EU-Staaten erëm approvéeiert an och ratifizéiert ginn. En huet 14 Titren, 14 Annexen an zwou gemeinsam Deklaratiounen. Dat heescht, et gëtt och elo eng gemeinsam Fräihandelszon hei geschaffen.

Et geet drëms, den Handel an d'Investissementen tëschent deene Regiounen ze verbesseren an och virun allem de lokalen Entrepreneuren ze hëllefen, sech

op hirem regionale Marché ze behapten. An do kann een am Fong geholl festhalen, dass eng Erspuerenis vu 500 Milliounen Euro pro Joer géif entstoen, wat d'Importrecht ubelaangt, awer dat no enger gewëssener Iwwergangsperiod. An deem Accord hei gesäit awer och eng ganz grouss Vereinfachung vun enger Rei Prozeduren vir.

D'Applikatioun vum provisoreschen Accord mam Ecuador huet schonn éischt positiv Resultater elo bruecht. Den Export vu landwirtschaftlechen Wueren aus dem Ecuador an d'EU stellt bis elo bal ronn 50 % vum gesamten Export duer. Weesentlech – an ech mengen, dat huet den Ausseminister och virdrun hei ënnerstrach – ass awer d'Anhalen vun de Mënscherechter. An da gëtt natierlech och den Akzent op d'Nohaltegkeet geluecht, virun allem, wéi gesot, wat d'Gestioun vun de Bëscher ubelaangt, wat déi illegal Fëscherei ubelaangt oder natierlech och de Klimawandel.

An da ginn awer – vläicht, fir dem Här Wagner dat dann awer och nach eng Kéier ze rappeléieren – duerch deem Accord hei och Efforte gemaach um Niveau vum Ecuador, wat d'Aarbechtsrecht ubelaangt, fir eeben och d'Situatioun vun den Aarbechter an deene Länner ze verbesseren. An do kann ech awer nëmmen nach eng Kéier dat widerhuelen, wat och den Ausseminister hei virdru gesot huet: Wann et déi Accorden hei net géng ginn, da kéint een awer bal dervun ausgoen, dass et an deene Länner den Aarbechter mat Sécherheet op kee Fall géng besser goen.

(Interruption par M. David Wagner)

Jo, dat kënnt Der jo herno da vläicht nach eng Kéier rappeléieren.

Bon, ech wëll dann drop agoen. Deen Accord huet 475 Säiten, an ech hu mer virgeholl, elo pro Säit dann nach eng kuerz Erklärung ze ginn, wann dat ...

(Hilarité)

Ass dat akzeptéiert? Ok. Bon, fir Iech dann awer net ze vill ze strapazéieren, wëll ech trotzdem vläicht just op e puer weesentlech Punkten agoen.

Do geet et virun allem emol ëm d'Douanesrechter. D'Douanesrechter gi suppriméiert. Dat heescht, d'EU huet och decidéiert, fir praktesch op allen Exporter aus Kolumbien, Peru an Ecuador Douanestaxen opzehiewen, ausser op gewëssenen Zorte vu Geméis a Friichten.

(Brouhaha)

Dann, zweetens, d'Liberaliséierung vum Handel ...

(Coups de cloche de la présidence)

... soll dann och progressiv weidergoen, mee dat ka bis zu 17 Joer daueren. An op e puer sensibele Produkter wäert et allerdéngs keng Franchise ginn.

Drëttens geet et am Accord och ëm intellektuell Propriétéit a geografesch Indikatiounen.

De véierte Punkt ass den Echange vu Services. Do kënnt méi eng juristescht Sécherheet, an zwar geet dat nach méi wäit wéi déi um Niveau vun der OMC. Ech gi just ee Beispill, an zwar gëtt et Restriktiounen, wat de minimale Pourcentage vun der Main-d'oeuvre ubelaangt, dee lokal muss sinn.

Dann de fënnefte Punkt: Do geet et ëm d'Visiteuren, déi an déi Länner gi respektiv och déi vun hinnen, déi an d'Europäesch Unioun kommen. Déi kënnen dann och temporäremment ouni gréisser Problemer do bleiwen.

En anere Punkt – an dat ass ganz wichteg –, ass, dass awer och Entrepreneuren aus der Europäescher Unioun

un de Marchés publics an deene Länner kënnen deelhuelen. Do sinn d'Reegelen an der Annex XII vum Accord opgeléicht.

Op Basis vun deem Accord kann ee soen, dass d'Artikelen 91, 100, 207 an 218 vum Traité iwwert de Fonctionnement vun der Europäescher Unioun dee Moment respektéiert ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dann zum Ofschloss – an dann, wéi gesot, sidd Der erléist – nach e puer Wuert iwwert d'Aarbechten an der Kommissioun. De Projet de loi gouf den 1. September 2023 vum fréieren Ausseminister – deem säin Numm ech dann awer hei nach eng Kéier wëll rappeléieren, en ass och nach net vergiess –, dem Här Jean Asselborn, deposéiert. De 16. Oktober 2023 huet d'Chambre de Commerce hiren Avis virgeluecht. Déi war ganz dermat d'accord. An da krute mir de Projet de 26. Februar 2024 an der Kommissioun presentéiert an de selwechten Dag ass de Rapporteur designéiert ginn. De 15. Abrëll ass de Rapport eestëmmege ugeholl ginn.

Ech géng Iech dann och bieden, deem Projet de loi zouzestëmmen, an ech ginn och gläichzäiteg den Accord vun der Demokratescher Partei. Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | Ganz gutt! Dat war ganz gutt, Här Graas!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Rapporteur, och fir dese schrëftlechen a mündlechen Rapport.

An da froen ech: Si Wuertmeldungen do? Den Här Hansen.

Discussion générale

M. Christophe Hansen (CSV) | Jo, villmools merci, Här President. Och des Kéier huet den Här Graas eng ganz detailléiert Presentatioun gemaach. Dat ass och gutt esou. Ech muss awer och soen: Den Handelsaccord, deem et elo gëtt, dee bestoenden tëschent der EU, Kolumbien a Peru an elo mam Ecuador derbäi, wat bedeit deem u sech? Dee bedeit, dass Handels- an Investitiounsflëss bedeitend méi einfach wäerte lafen. Den Här Graas huet et gesot: De Bättrëtt vum Ecuador, contrairement zu deem, wat den Här Wagner seet, weist scho seng éischt Friichten, souwuel fir d'Leit wéi fir d'Betriber, awer och fir d'Ëmwelt.

De Konsument mierkt et och, well eng ronn 500 Milliounen Importtaxe järelech ewechfalen an esou d'Wueren och fir d'Leit méi gönschteg ginn – ech mengen, dass ass emol dat éischt –, an dann och d'Leit an d'Aarbechter, well an deem Accord besonnesch e Schwéierpunkt op Mikro-, Kleng- a Mëttelbetriber geluecht gëtt an doduerch d'Aarmut aktiv bekämpft gëtt, Här Wagner.

An ech muss och soen: Déi nei Accorden, wéi se am Moment verhandelt an ëngesat ginn, an och desene, déi hu ganz kloer en Accent op der Nohaltegkeet, dem Rechtsstaat an de Mënscherechter. Dat gëtt an deem Accord ganz grouss geschriwwen. A mir brénge et effektiv duerch des Accorde fäerdeg, eng ganz Rëtsch vun eise Wäerter an d'Welt ze exportéieren. An ech mengen, dass ass och gutt esou. „Wandel durch Handel“ gëtt och heiansdo gesot.

A ville Käpp, wéi beim Här Wagner, sinn Handelsaccorden eppes Schlechtes, wou nëmmen e puer grouss Betriber profitéieren, de Wëlle Weste souzeen. An ech muss awer soen: Dat ass grandleeënd falsch, Dir Dammen an Dir Hären, well an der Praxis ass et genau de Géigendeel! Modern Handelsaccorden hunn e spezifesch Ëmweltkapitel, si hunn